

СТАН ХЛІБОПЕКАРСЬКОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ В УКРАЇНІ ПІД ЧАС ВІЙНИ

Прилепа Н.В., канд. екон. наук, доц.
Мельник О.О., здобувач вищої освіти
Хмельницький національний університет,
м. Хмельницький, Україна

Однією з провідних галузей агропромислового комплексу є хлібопекарська промисловість, яка розвинута в усіх областях і районах України. Географія цієї галузі збігається з географією розселення населення. Потужні механізовані підприємства розміщені у великих містах. Хлібозаводи є в усіх невеликих містах і селищах міського типу. Обсяг виробництва зернових культур в Україні цілком достатній для задоволення внутрішніх потреб та значного експорту.

Але на фоні триваючої військової агресії та постійних руйнувань, хлібопекарська промисловість вимушена працювати в умовах нових викликів. Якщо до війни підприємства працювали в однакових умовах, то наразі існують різні методи і принципи щодо проблематики випікання хліба в різних регіонах за дуже важких умов.

Якщо рік тому виробників турбували ціни на сировину, то зараз основна проблема – відключення електроенергії. Якщо раніше логістика була рядовою затратною частиною виробництва та реалізації, то зараз, з урахуванням витрат на пальне, – це суттєва проблема, яка не може не впливати на виробника та його цінову політику [1].

Перебої з електроенергією призвели до того, що хлібопекарська промисловість змушена закупити дорогі генератори та інше обладнання для безперебійної роботи, і ці витрати були закладені в собівартість продукції.

Крім умов виготовлення хліба під час війни, виробників турбує тенденція зниження кількості його споживачів. Понад 30 років тому середньодобове споживання хліба в Україні становило 354 г на людину. Останніми роками, відповідно до офіційної статистики, на одну людину припадає близько 50 г. Хоча в продовольчому кошику закладено 270 г хліба на добу [1].

Крім того, сьогодні знижується попит на хлібобулочні вироби масових сортів. Натомість зростають продажі високої цінової категорії виробів. Наприклад, хлібобулочні вироби із додатковими властивостями: вироби з фортифікованого борошна або безглютеновий хліб. Змінюються пріоритети при виборі продукту. За результатом

маркетингового дослідження, ціна хлібобулочних виробів для споживача знаходиться на 3-му місці, важливішими критеріями є свіжість і якість [2].

На даний час також суттєво збільшується сектор крафтового хліба, який виробляють невеликі пекарні за оригінальною рецептурою. Крафтовий хліб користується значним попитом, проте його виробництво передбачає багато ручної праці, застосування особливих технологічних прийомів приготування тіста, оброблення заготовок і випікання. Собівартість його значно вища, але попит на цю категорію продуктів зростає.

Ще однією перспективною групою на ринку є кольорові хлібобулочні вироби. Кольоровий хліб виготовляється з різних інгредієнтів, таких як спіруліна, куркума, буряк, морква та інших природних барвників, які надають незвичайного кольору та візуальної привабливості.

Одна з головних переваг кольорового хліба – це його висока поживна цінність, тому що інгредієнти, які надають йому кольору, містять багато корисних вітамінів та мінералів. Крім того, кольоровий хліб є безпечнішим і здоровішим, оскільки на відміну від деяких звичайних хлібів не містить штучних барвників та консервантів. Кольоровий хліб може бути використаний для приготування різних видів сендвічів, гамбургерів, тостів та інших страв, які виділяться на фоні звичайних білих та сірих хлібів.

На нашу думку, на стан хлібопекарської промисловості в Україні під час війни плинула зміна культури споживання та підвищення ціни на хліб.

Збільшились запити на продукцію з борошна, збагаченого вітамінами, мінеральними речовинами та мікроелементами, а це призводить до зростання фуд-трендів.

Список використаних джерел

1. Олександр Тараненко: «Звичайний хліб у час війни став символом і надією на виживання». URL: <https://harch.tech/2022/12/30/oleksandr-taranenko-zvyhajnyj-hl%96b-u-chas-vijny-stav0symbolom-ta-nafieu-na-vyzyvannia/> (дата звернення: 27.10.2023).
2. Чим живе український ринок борошна у воєнний час? URL: <https://www.apk-inform.com/uk/exclusive/opinion/1535238> (дата звернення: 27.10.2023).